GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. kr. 15., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., Inseracyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

№ 137. Poniedziałek 17. czerwca 1850. Rok bieżący gazety **39.**

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hyszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Holandya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Królestwo Polskie. — Turcya. — Rzecz domowa. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 12. czerwca. Dnia 13. czerwca wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany LXV. zeszyt rządowego dziennika ustaw państwa, który 2. czerwca 1850 tymczasowo tylko w niemieckim języku wyszedł, teraz we wszystkich dziewięciu podwójnych wydaniach.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 213. Cesarski patent z d. 19. kwietnia 1850, którym ośmioletni czas kapitulacyi rozciągnięto także na obowiązanych do służby wojskowej w Węgrzech, Siedmiogrodzie. Kroacyi i Slawonii, w Serbskiem Województwie i Temeskim Banacie.

Nr. 214. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 30. maja 1850, którem za porozumieniem się z ministerstwem sprawiedliwości uregulowano postępowanie, jakie w tym razie ma mieć miejsce, gdy dla wymiaru należytości sądowi zamiast dokumentów oryginalnych urzędowe kopie są zakomunikowane.

Nr. 215. Rozporządzenie ministerstwa handlu, z 31. maja, którem w miejsce dotychczasowej nazwy „zbiorki i zbieracze listów.“ zaprowadzona jest nazwa „expedycya pocztowa“ i „expedyent pocztowy“ i publikowane są różne postanowienia o galowym i campagne-uniformie pocztmistrzów, expedyentów, komisantów i expedytorów pocztowych, równie jak o galowym i campagne-mundurze pocztylionów.

Wiedeń, 13. czerwca. Dnia 14. czerwca wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany LXX. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa, a to tymczasowo tylko w niemieckim języku.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 222. aż włącznie do 228. dekreta ministerstwa handlu, któremi częścią nadanie, częścią przedłużenie, częścią przeniesienie własności, a częścią zgaśnięcie przywilejów jest publikowane.

Również dnia 14. czerwca 1850 będzie dołączony do niemieckiego wydania pierwszego kwartału bieżącego roku (1850) tego dziennika tytuł i podwójny repertoarz; pierwszy z nich zawiera chronologiczny spis, a drugi ułożony według różnych gałęzi administracyi rządowej (ministeryów) przegląd osnowy.

Lwów, 10. czerwca. Jego c. k. Mość raczył na propozycyę ministra handlu najwyższem postanowieniem z 7. maja b. r. pozwolić, aby z powodu mającej się odbyć na wiosnę 1851 w Londynie wystawy wyrobów przemysłowych wszystkich krajów, wyznaczoną na ten sam czas wystawę produktów przemysłowych w Wiedniu, odłożono na wiosnę 1852.

Ze względu na ważność, jaką mieć może wystawa Londyńska dla industryi austryackiej i dla zawiązania nowych stosunków handlowych, równie jak i ze względu na to, że po wysłaniu mężów na tę wystawę tylko wtedy można się s dziewać pomyślnego skutku, jeżeli kierunek ich wyjdzie z jednego punktu, i jeżeli oni według pewnego planu postępować będą, postanowił oraz rząd, dla przestrzegania interesów i dobrej sławy industryi austryackiej, zająć się sam kierunkiem i przesłaniem na Londyńską wystawę wyrobów austryackich, i z publicznego skarbu opędzić połączone z tem przesłaniem wydatki, mianowicie koszta za transport od uznanych do expozycyi w Londynie przedmiotów, i dla jednomyślnego załatwiania spraw tyczących się namienionej wystawy mianować osobną stałą komisyę, która główną swą siedzibę będzie mieć w Wiedniu z korespondentami w krajach koronnych, następnie własne komisye filialne w Pradze, Feldkirch i Medyolanie.

Komisya ta będzie używać podobnie jak władza rządowa wolnej portoryi, a ta wolność rozciągać się będzie także na korespondencye pomiędzy nią i jej filialnemi i korespondującemi członkami w krajach koronnych.

Namieniona komisya obejmie przeznaczone dla wystawy w Londynie austryackie wyroby, i wybór przedmiotów stosownych do tej wystawy weźmie pod sąd bezstronny.

W tym zamiarze komisya ta, skoro nastąpi i będzie ogłoszone jej ukonstytuowanie, wejdzie natychmiast w korespondencyę z tymi mężami industryi krajowej, którzy swojemi wyrobami zamyślają obesłać Londyńską wystawę, poczem uczyni w ogóle wszelkie te przygotowania, jakie do zamiarów tego przesłania są potrzebne.

To podaje się niniejszem do wiadomości mężów industryi wraz z zaproszeniem, aby w tej wystawie udział brali.

Z c. k. rządu krajowego.

Czerniowce, 7. czerwca. Wyrokiem sądu wojennego skazani zostali mieszkańce i właściciele gruntów we wsi Pańka w księztwie Bukowińskiem, wszyscy religii gr. nieunickiej i z wyjątkiem pod liczbą 6) wymienionego, żonaci i ojcowie kilkorga dzieci, a mianowicie:

1) Jerzy Kudelnicki, 55 lat mający,
2) Wasyl Meroniuk, 50 „ „
3) Wasyl Kulka, 29 „ „
4) Dmytro Hawryluk, 50 „ „
5) Teodor Łukasiewicz, za zatajenie broni, ze względu na przemawiające za nimi łagodzące okoliczności, oprócz odsiedzianego kilkudniowego aresztu indagacyjnego jeszcze na 8dniowy areszt w sztokhauzie w kajdanach; a zaś
6) Jerzemu Berczuk, 26 lat mającemu, bezżennemu, za zatajenie lufy karabinowej bez kolby, policzono odsiedziany kilkudniowy areszt indagacyjny za karę, i wyroki te po uskutecznionem dziś ogłoszeniu wykonano.

Z c. k. wojskowej komisyi śledczej sekcya 4ta.

Sprawy krajowe.

(Depesze telegraficzne.)

Wiedeń, 12. czerwca. „Oesterr. Correspondenz zawiera następujące depesze telegraficzne:

Berlin, 11. Podług wiadomości zawartej w „Constit. Correspondenz“ zajmie się kolegium książąt przedewszystkiem ustanowieniem prawa wyborowego i wykonaniem 192go §. konstytucyi względem uchylenia sprzeczności w ustawach państw pojedyńczych w porównaniu z konstytucyą rzeszy.

Londyn, 10. czerwca. Expedycya amerykańska do Kuby niepowiodła się. Ceny zboża stoją ciągle dość nisko, a na kawę pokup bardzo mały.

(Zniesienie węgiersko-austryackiej linii cłowej.)

Wiedeń, 12. czerwca. Dnia 1. października będzie zniesiona węgiersko-austryacka linia cłowa, a tem samem będzie spełnione jedno z najgorętszych życzeń ludności tak po tej jak i po tamtej stronie Lejty. Odosobnienie cłowego węgierskiego okręgu nasuwało dotychczas tę myśl, że to jest kraj obcy, a gdy przetrząsano kufry podróżnych, nic dziwnego, że im przychodziło na myśl, że się znajdują pod opieką całkiem innych urządzeń. Jakoż nieuregulowane stosunki administracyi węgierskiej usprawiedliwiały zupełnie ten sposób

widzenia rzeczy. Dopiero dla roku 1849 zachowane było sprawić zupełną i radykalną zmianę w tym kierunku. Zasada jedności państwa wymaga, aby najpiękniejszą i najbogatszą połowę monarchyi do wielkiej całości zastosować. Skoro się materyalne interesa obu części ściśle zrosną i nierozdzielnie połączą, natenczas stępieje i separatyzm, który w Węgrzech tak okropne skutki za sobą pociągnął. Dla tego z wyższych politycznych względów zasługuje zewszechmiar na pochwałę będące w mowie rozporządzenie. Niedobór niemal trzech milionów reńskich, które cłowa linia przeciętnie w roku przynosiła, będzie w finansowym względzie sowicie powetowany dochodami z otworzonych świeżo w Węgrzech źródeł podatkowych. Tylko monopol tytoniu i tabaki i ostateczne jego uregulowanie stawiły niejakie trudności, lecz zdaje się, że rząd już wynalazł sposób do usunięcia ich. W zakresie wyższych uwag, które nim kierowały, wzgląd na pojedyncze źródło finansów, choćby było najobfitsze, niemógł służyć za miarę, lubo roztropność nakazywała, mieć ile możności na uwadze tyczący się, bardzo znaczny dochód bez uszkodzenia zasady zupełnie wolnej między Węgrami i Austryą komunikacyi handlowej.

(Konskrypcya mieszkańców w Węgrzech.)

Wiedeń, 11. czerwca. Dnia 10. b. m. zacznie się w całych Węgrzech konskrypcya mieszkańców. W odnośnem do tego obwieszczeniu czytamy co następuje o sposobie tej konskrypcyi: Rubryki kartek wykazowych trzeba należycie wypełnić i dodać np. co do szlachectwa: książę, hrabia, kawaler, szlachcic i przydomek, np. de Galanthe itd. — co do godności: np. szambelan, biskup, proboszcz itd. — co do urzędu: np. sekretarz, poborca podatków itd. — co do profesyi i zatrudnienia: np. kupiec, fabrykant, piekarz, młynarz, służący, wyrobnik itd.; posiadanie należy oznaczyć wyrazem: posiadacz gruntu, właściciel domu, posiadacz rentów itd.; co do narodowości: np. Węgier, Niemiec, Słowianin itd., i przy każdej osobie krajowej należy wymienić narodowość, bądź do niej w tem miejscu należy większość mieszkańców lub nie. Za podstawę wpisania narodowości u pełnoletnich ma służyć ich własne podanie, a u małoletnich narodowość ich rodziców. Na odwrotnej stronie kartki należy także wykazać stan bydła, a to tyle a tyle jedno-, dwu- i trzyletnich źrebiąt, następnie ogiery, klacze, wałachy, muły i osły, woły, byki, krowy i owce.

(Excesa przeciw żydom w Morawii.)

Austr. Corresp. pisze: „Zwróciwszy uwagę na popełnione temi dniami w niektórych miejscach Morawii przeciw żydom excesa, i zgłębiwszy tę sprawę w jej całości, nie można przemilczeć, że aczkolwiek takowe demonstracye należy bezwarunkowo zganić i przytłumić, jednak żydzi sami dali do tego powód; a to w jednem miejscu przez rozścielanie zwierzęcych skór zarażających powietrze, w drugiem przez nieupoważniony handel wymiany, a w innem przez nieroztropne, zuchwałe postępowanie, przezco między prostym ludem wzbudzili rozdrażnienie, a wiadomo, że od rozdraźnienia do wybuchu excesów jest bardzo krótka droga. Że nie sama nienawiść religijna była do tego powodem, przekonywamy się np. z zajścia w Przyrowie, gdzie się tumult tylko na pewne osoby zwrócił, a właściwe miasto żydowskie zostało całkiem ochronione. Przyznane żydom prawa są jeszcze nazbyt nowe, aby się po nich spodziewać można, że ich wszędzie użyli z przynależną przezornością we wszelkich peryodach przechodowych. Wyrażając z powodu tych excesów jak największe oburzenie nasze, niechcemy jednak przezto rzucić plamy barbarzyństwa na całą ludność, i toć jest przyczyną, dla czego nadmieniamy o złych postępkach, jakich się uszkodzeni dopuścili."

(Kurs wiedeński z 12. czerwca 1850.)

Obligacye długu państwa 5% — $94^3/_4$; $4^1/_2$% — $83^1/_8$; 4% — 73; $2^1/_2$% — $49^1/_2$. Akcye bank. 1125. Losy z 1834 r. 178; z 1839 r. $112^3/_4$. Akcye kolei półn. 107.

Ameryka.

(Wiadomości ze Stanów zjednoczonych.)

Najnowsze wiadomości ze Stanów zjednoczonych donoszą, że się izba reprezentantów na kilka dni odroczyła, niepowziąwszy żadnej decyzyi względem kwestyi drażliwych niewolnictwa i przyłączenia Kalifornii do federacyi amerykańskiej. Senat ratyfikował traktat angielsko-amerykański, tyczący się kwestyi terytoryalnej w Nicaragua. Izba przyjęła mocyę względem mianowania komisyi indagacyjnej dla rozpoznania prerogatyw i ustaw, na mocy których senat wyprawił morską siłę zbrojną dla wstrzymania ekspedycyi przeciw wyspie Cuba. Listy z Honduras z dnia 27. kwietnia donoszą obszernie o traktacie między Anglią a rządem w Guatemala. Na mocy tego traktatu przyznają sobie strony kontrahujące wzajemne korzyści handlowe, a rząd w Guatemala obowiązuje się użyć wszelkich sił do przytłumienia handlu niewolnikami na swojem terytoryum. (Ind.)

Hyszpania.

(Dekret królewski.)

Madryt, 30. maja. „Gaceta" ogłasza następujący królewski dekret:

„Zważywszy, jakie były postanowienia Moich dostojnych poprzedników na tronie, zważywszy dawne zwyczaje Hyszpanii, rozporządzam względem rangi, jaką zajmować mają książęta, będący bezpośrednimi sukcesorami korony — po wysłuchaniu Mojej rady ministeryalnej, jak następuje: Jedyny artykuł. Bezpośredni sukcesorowie korony mają jak dawniej, jednak bez różnicy płci, nosić wedle ustawy państwa tytuł księcia Asturyi, i przysłużać im będą wszelkie honory i prerogatywy tej wysokiej godności. Dan w moim pałacu, 26. maja 1850. (podpis. Królowa. (kontrasygn.) Prezydent rady ministeryalnej książę Valencia."

Anglia.

(Posiedzenie izby wyższej z d. 6. czerwca.)

Londyn, 6. czerwca. W izbie wyższej upraszał dzisiaj margrabia Lansdowne lorda Stanley o odroczenie mocyi swej względem ostatnich negocyacyi w Grecyi, zwłaszcza że właśnie są w trakcie tyczące się układy z gabinetem francuskim. Stanley uczynił uwagę, iż już raz na żądanie ministeryalne wstrzymał był swą mocyę, mimo to jednak gotów jest na żądanie margrabiego odroczyć ją znów na tydzień, lecz po upływie tego czasu nie dozwoli sprawie tej dłużej spoczywać. Po powtórnem zaręczeniu lorda Lansdowne odroczono mocyę do dni ośmiu. (D. R.)

(Posiedzenie izby wyższej i niższej z d. 8. czerwca.)

Londyn, 8. czerwca. Na wczorajszem posiedzeniu izby wyższej żądał lord Brougham od ministeryum wyjaśnienia względem amerykańskiej wyprawy na wyspę Cuba, którą tak lord pomieniony jako i wszyscy po nim mowcy w tej kwestyi, nazywali morskim rozbojem. Margrabia Lansdowne przyznał, iż wyprawa ta już się rozpoczęła, chociaż rząd amerykański ze wszystkich sił jej się sprzeciwił. Lord Brougham zastanawiał się nad tem, jak mogło się zebrać i uzbroić 6—8000 ludzi bez doznania nieprzezwyciężonych trudności. Lord Stanley żądał wyjaśnienia, czyli i jakie rozkazy wydał rząd angielski w tej mierze do angielskiego komendanta floty na wodach zachodnich, bowiem według jego zdania jest-to obowiązkiem Anglii i każdego rządu, wystąpić z całą siłą przeciw korsarzom, którzy są „hostes humani generis" — zwłaszcza, jeżli pojawiają się w tak znacznej liczbie. Margrabia Lansdowne nie odpowiedział na to wcale, i przezto dał powód do dłuższej i nieco uporczywej debaty.

Na posiedzeniu izby niższej debatowano nad użyczeniem pożyczki na posiadłości gruntowe, tudzież nad środkami lepszej organizacyi narodowej galeryi obrazów. Lord J. Russel bronił następnie uchwały rządowej względem poruczenia po ustępie lorda Cottenham wielkiej pieczęci państwa tymczasowo komisyi. Lord Palmerston odrzekł na zapytanie pana d'Israeli o ekspedycyi amerykańskiej przeciw Cuba, iż według urzędowych wiadomości udała się pomieniona ekspedycya na morze, i że prezydent Stanów zjednoczonych wydał rozkazy do jej ścigania i przytrzymania. Niemniej zamierza prezydent Stanów zjednoczonych przedsięwziąć odpowiednie okolicznościom środki dla okazania Hyszpanii życzliwych chęci unii amerykańskiej. Doniesienie o całej tej sprawie otrzymał rząd angielski dopiero przed kilku dniami, dlatego niemógł jeszcze zawiadomić w tej mierze dworu madryckiego, a nadto poseł hyszpański przybył dopiero przed niewielu dniami do Londynu, i przy wczorajszej ustnej rozmowie został już o tem zawiadomiony.

Lord Russel przyrzekł na najbliższem posiedzeniu poniedziałkowem wyjaśnić zamiary rządu względem niedzielnej służby na pocztach, i zarazem oświadczył, iż nie dozwoli żadnej mocyi przeciw zapadłym w tej mierze najnowszym uchwałom izby. (W. Z.)

Francya.

(Posiedzenie zgromadzenia narodowego z d. 8. czerwca.)

Paryż, 8. czerwca. Na dzisiejszem posiedzeniu narodowego zgromadzenia pod przewodnictwem pana Dupin przystąpiono głosowaniem do mianowania wydziału dla ważnej ustawy o nowej organizacyi armii nowo zaciężnych i rezerwy. Tylko siedmiu obranych otrzymali zupełną większość głosów, mianowicie Changarnier, Bedeau, Oudinot, Cécille, Thiers i Lamoriciere. Jenerał Cavaignac ma prawie zupełną większość. W poniedziałek nastąpią dalsze wybory. — Potem toczyły się dalsze obrady nad ustawą o deportacyi. Ważny art. 8, który na drugiej naradzie przeszedł mimo oporu ministra spraw wewnętrznych, Baroche, w skutek mowy Odilon Barotta, brzmi: „Teraźniejsza ustawa zastosowana jest tylko do tych zbrodni, które po jej ogłoszeniu będą popełnione." Wydział proponuje teraz za porozumieniem się z rządem, usunąć zupełnie ten artykuł, i zastosowanie ustawy do dawnych zbrodni pozostawić rządowi pod jego odpowiedzialnością z zastrzeżeniem wyroku trybunałów. Sprawozdawca Rodat uzasadnia tę propozycyę tym wyraźnym względem, że artykuł ten zawiera czysto jurydyczne a nie legislacyjne postanowienie, a zatem do ustawy nienależy. Odilon Barrot domaga się głosu, musi jednak ustąpić miejsca jenerałowi Fabvier, który się tego wprzódy domagał. Ten upomina jak najusilniej do łagodności i przebaczenia dawniejszym osądzonym, i powstaje na zasadę działania wstecznie jako sprzeciwiająca się cywilizacyi naszego wieku. Ujmuje się najszczególniej za osądzonym w Wersalu, panem Guinard, pułkownikiem rozwiązanej legii artyleryi narodowej gwardyi paryskiej, o którym mówi: „Wychowany w tajnych towarzystwach, egzaltowany przez przewodźców tryumfujących nawet teraz śród chaosu, który utworzyli, niebyło serce jego nigdy głuchem na głos szlachetny. Gdy w roku 1830 pan Polignac był aresztowany, zawiózł go Guinard do Paryża, i starał się o bezpieczeństwo jego osoby itd." Po krótkiej przemowie jenerała Fabvier przystąpiono natychmiast do głosowania po imieniu nad artykułem. Spostrzeżono, że Odilon Barrot trzyma długo i pokazuje widocznie białą swą kartkę za zatrzymaniem, jak gdyby chciał dać przykład partyi swojej. Artykuł 8 zatrzymano 329 głosami przeciw 313, a potem przyjęto całą ustawę.

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, 11. czerwca. Izba prawodawcza dyskutuje nad kasą pensyi dla robotników. Gwarancya państwa jest przyjęta. Carlier

zaostrza policyjne przepisy względem obcych. PP. Guizot, Pasquier, Broglier i Molé maja wyjechać także do Ludwika Filipa.

Rozchodzi się pogłoska, że po przyjeciu pomnożenia listy cywilnej prezydenta republiki przedłożona będzie propozycya względem przydłużenia prezydentury.

Renta 5% 93.35. 3% 56.10. (B. Z.)

Belgia.

(Wiadomości bieżące z Bruxeli.)

Bruxela, 10. czerwca. Lord Ponsonby, ambasador Wielkiej Brytanii przy dworze cesarsko-austryackim, przybył tu wczoraj wieczór ze swoją świtą.

Jego Excelencya Mehmet basza zwiedzał wczoraj dawne pole bitwy pod Waterloo.

Książe Ossuna de l'Infantado posiadający znaczne dobra w Belgii, który w roku 1848 na 1849 spędził zimę w Bruxeli, ma być wkrótce mianowany pułkownikiem pułku kirysyerów królewskich. (Ind.)

Holandya.

Haga, 6. czerwca. Z Leeuwarden donoszą z dnia 2go czerwca:

Kompania drugiego batalionu trzeciego pułku piechoty, będąca w tutejszej załodze, udała się dziś rano pod dowództwem kapitana Rawens do wsi Wolvoga, dla przywrócenia do posłuszeństwa kilku przedsiębierców trudniących się wydobywaniem torfu, którym z powodu niepłacenia podatków odebrano koncesyę, lecz którzy mimo to, bez względu na powtórne napomnienia nieprzestają wykonywać odebranego prawa. (Ind.)

Szwajcarya.

(Sprawy wielkiej rady federacyjnej.)

Berna. Wielka rada federacyjna zajmuje się ciągle weryfikacyą wątpliwych wyborów. Dość ciekawy wypadek zdarzył się na posiedzeniu z dnia 5. czerwca, i tą razą stronnictwo radykalne odniosło zwycięztwo a opozycya poniosła klęskę. Zakwestyonowano wybór księdza Belet, mianowanego w okręgu Porentruy, ponieważ ten duchowny oraz jest podkomorzym papiezkim. Partya radykalna utrzymywała, że według słów konstytucyi tytuł ten nieda się pogodzić z tytułem wielkiego radzcy, ponieważ pierwszy tytuł oznacza rzeczywisty urząd nadany przez papieża. Komisya weryfikacyi, złożona jakeśmy już donosili z pięciu członków opozycyi przeciw czterym radykalnym, zadecydowała większością jednego głosu przyjęcie księdza Belet. Po długiej dyskusyi, która trwała przez całe posiedzenie, i w której p. Staempfli, prezydent rady wykonawczej, wystąpił przeciw konkluzyom komisyi, odrzucono te konkluzye większością 118 głosów przeciw 101 bez względu na to, że ks. Belet oświadczył, iż się zrzecze tytułu podkomorzego skoro zostanie wielkim radzcą. Następnie przyjęto większością 129 głosów przeciw 75 poprawkę pana Butzberger stanowiącą, że powyższe dwie funkcye w żadnej mierze niemogą być połączone w jednej osobie. (Ind.)

(Rada federacyjna.)

Berna, 6. czerwca. Na dzisiejszem posiedzeniu wielkiej rady federacyjnej zakwestyonowano wybór byłego federacyjnego sekretarza Gonzenbach, ponieważ posiada ordery zagraniczne a konstytucya zakazuje członkom wielkiej rady przyjmowanie orderów. Po dłuższej debacie wyrzeczono jednak przyjęcie większością 118 głosów przeciw 101. (D. R.)

Włochy.

(Rozprawy w izbach turyńskich.)

Turyn, 7. czerwca. Na przedwczorajszem posiedzeniu izby drugiej przyjęto najprzód projekt do prawa przedłożony przez ministra finansów względem ustąpienia na rzecz municypalności w Genuy placu, na którym stał zburzony teraz zamek Castelletto — 101 głosami przeciw 12. Następnie rozpoczęła się w izbie dyskusya nad projektem również ministra finansów względem uregulowania banków w królestwie sardyńskiem. Pierwszy artykuł tego projektu, w moc którego do utworzenia bezimiennego towarzystwa bankowego potrzeba za każdą razą potwierdzenia ze strony parlamentu, odesłano do rozpoznania sprawozdawczej komisyi. Pierwsze pięć artykuły przyjęto natychmiast, a siódmy z tym dodatkiem, iżby przyszły bank nie był obowiązany wypłacać dla król. komisarzy i wice-komisarzy rocznie większej w ogóle kwoty nad 16,000 franków, i by urzędnicy ci przez cały ciąg swoich funkcyi nie pobierali żadnej innej ze skarbu państwa płacy. Następnych sześć artykułów przyjęto bez dyskusyi; 14sty, poddający akta banku pod ustawy stęplowe, dał powód do dłuższej dyskusyi, której ciąg dalszy odłożono do najbliższego posiedzenia.

Na wczorajszem posiedzeniu senatu rozpoczęto dyskusyę nad projektem względem uregulowania stosunków korpusu oficerskiego.

W izbie drugiej odczytano sprawozdanie komisyi wyznaczonej do rozpoznania projektu ministra robót publicznych, względem przyzwolenia na wybudowanie kolei żelaznej miedzy Turynem a Savigliano, poczem wszczęto rozprawy nad ustawą bankową, wszakże znów bez żadnego w tej mierze rezultatu. (W. Z.)

(Najnowsze wiadomości z Włoch.)

„Oestr. Korrespondenz" podaje następujące najnowsze wiadomości z Włoch:

Medyolan. 7. czerwca. Feldmarszałek hr. Radetzky przybył tu dzisiaj w jak najlepszem zdrowiu.

Brescia, 8. czerwca. Książę namiestnik prowincyi lombardzkich zajął się bardzo gorliwie rozpoznaniem stanu urzędników i więzień tutejszych, obdarzył wolnością jednego z mniej skompromitowanych więźniów politycznych, i w ogóle przyczynił się rozmaitemi środkami do ulżenia nędzy naszych od losu prześladowanych prowincyi.

Turyn, 7. czerwca. Ustawa przepisująca, aby korporacyom moralnym niebyło wolno nabywać dóbr nieruchomych w Sardynii bez osobnego upoważnienia królewskiego, została już urzędownie ogłoszona.

Neapol, 1. czerwca. Dziś rozpoczęły się publiczne debaty tyczące się politycznego procesu tak zwanej „setta del unita italiana." Dwudziestu czterech adwokatów wystąpią w procesie tym jako obrońcy.

(Wiadomości bieżące z Włoch.)

— Król sardyński przeglądał 6go cztery legie milicyi narodowej w Turynie i wojska liniowe, przyczem powitała go ludność — jako też królowę, następcę tronu, księcia i księżnę Genuy — radośnemi okrzykami.

— W nocy z 31 maja przyszło pod Pontcharra w Sardyńskiem do krwawej utarczki między francuzkimi przemytnikami a sardyńską strażą pograniczną. Liczba pierwszych wynosiła do 40, z których większą część pokaleczono, a przewodzcę zabito. Ze straży poległo dwóch na miejscu.

W Neapolu rozpoczął się 1go czerwca olbrzymi proces przeciw sekcie „Unitaryuszów." Na obrońców obżałowanych wybrano 24 adwokatów.

— Zwierzchności w Annecy przypominają tym mieszkańcom Sabaudyi, którzy myślą udać się do Francyi dla szukania zarobku, iż trwają jeszcze w prawomocności przepisy rządu francuskiego, według których robotnicy i wszelkie inne osoby niemogące wywieść się posiadaniem środków utrzymania, nie otrzymują pozwolenia wejścia do kraju. Przeto Sabaudczycy, którzy nie mogą sprostać tym warunkom, doznaliby w tej mierze tak jak tylu innych podróżnych przykrego zawodu. (Ll.)

Niemce.

(Plenarne posiedzenie pełnomocników Unii.)

Frankfurt, 7. czerwca. Plenarne zgromadzenie pełnomocników Unii odbyło wczoraj sesyę, na której także wstąpienie pełnomocników Hessen-Darmstadt i Strelitz oznajmiono i pełnomocictwa ich odczytano. Zastrzegające oświadczenie Bawaryi względem posła króla Duńskiego jako wielkiego księcia Holsztyn-Lauenburga cofnięto, gdyż prezydyalny poseł Austryacki okazał, że tu idzie o wyraźne zamiary Unii, w których nic można zabronić uznanemu monarsze Holsztyn-Lauenburga oświadczyć swoje zdanie, bez wyłączenia tego kraju od Unii. Posłowie Prus, równie jak tych rządów, które się za Unią oświadczyły w Berlinie, nie byli obecni. Mylnem byłoby zdanie, gdybyśmy sądzili, że zastąpione w plenum rządy zgodzą się na układy, z którychby ten rezultat wyniknął, że od charakteru pleni lub od prawa i aktu Unii odstąpią. — Przybył tu na kongres państw pełnomocnik Brunświku i Oldenburga, legacyjny radzca Liebe, i zajął już pomieszkanie prywatne. — Pełnomocnikiem wolnego miasta Frankfurtu dla handlowego kongresu w Kassel, mianował Senat, jak słychać, senatora Cöster. (Frkf. H.)

(Mający się odbyć kongres rabinów.)

Muichów, 8. czerwca. Król. ministeryum państwa przedłożyło jak słychać kilku rabinom w królestwie bardzo obszerne pytania, w liczbie około 60, do odpowiedzi, a to jak się zdaje dla uzyskania potrzebnego materyału do zreformowania edyktu religijnego względem izraelitów. W skutek tego odbędzie się jutro kongres rabinów w Bambergu. (N. C.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 10. czerwca.)

Met. Austry. 5% — 79; $4\frac{1}{2}$% — $68\frac{3}{4}$. Akcye bank. 1109. Sard. 33. Hyszp. 3% — $31\frac{7}{16}$. Polskie 300 — 127; 500 — —.

(Kurs giełdy berlińskiej z 12. czerwca.)

Dobrowolna pożyczka $105\frac{1}{4}$. Oblig. długu państ. $85\frac{3}{4}$. Akcye bank. $96\frac{1}{2}$ L. Pol. listy zast. $96\frac{1}{4}$. Pols. 500 — $80\frac{1}{8}$. ; 300 — 127. Frydrychsdory $13\frac{1}{12}$. Inne złoto za 5 tal. $12\frac{1}{6}$. Austr. bank. 86.

Królestwo Polskie.

(Rozporządzenie cesarskie.)

Warszawa, 9. czerwca. Wypis z protokółu Sekretaryatu Stanu Królestwa polskiego. (Ciąg dalszy.)

Art. 5. Sąd kryminalny, na wniosek prokuratora i po rozpoznaniu przedstawionych przezeń dowodów, naznaczy osobie przebywającej za granica bez pozwolenia rządu, termin do powrotu, równie jak i usprawiedliwienia powodów, dla których nie wróciła na pierwotne ogłoszenie władzy, i takowy ogłosi w Gazecie Rządowej Królestwa, i w pięciu pismach peryodycznych, wydawanych w Cesarstwie, a mianowicie: Petersburgu, Moskwie, Wilnie i Odessie, w szczególności zaś tych, które wychodzą w językach francuskim, niemieckim i polskim. — Art. 6. Termin powyższy, w miarę okoliczności towarzyszących wydaleniu się za granicę i odległości miejsca przebywania nieobecnych, sąd kryminalny oznaczać może według swego uznania: dla wychodźców znajdujących się w Europie, do miesięcy sześciu, dla przebywających zaś w innych częściach świata, do roku jednego. — Art. 7. Ogłoszenie terminu uskuteczniać się powinno 3-krotnie w przerwach 3-tygodniowych. Czas zakreślony do powro-

tu liczy się od daty ostatniego wezwania. W każdem z takowych ogłoszeń zamieszczonem być powinno ostrzeżenie: że, w razie nieuległości i nieuczynienia zadosyć wezwaniu rządu, nieusprawiedliwiający się ściągnie na siebie skutki art. 340 i 341 kodeksu kar głównych i poprawczych zagrożone. — Art. 8. Dowody prawne przeszkód niedozwalających powrotu do kraju, stanowią świadectwa posłów i konzulów Naszych, a gdyby tych nie było, świadectwa władz miejscowych. Również do usprawiedliwienia służyć może legalny dowód podania i niedojścia do swego przeznaczenia prośby o przedłużenie paszportu. Dowody te przedstawiane być mogą sądowi osobiście, lub przez inne interesowane w tej mierze osoby, lub nakoniec przesłane wprost prokuratorowi. — Art. 9. Jeżeli wezwany wróci, a inne zarzuty polityczne, lub przestępstwa w artykułach 14 i 15 niniejszego ukazu wyszczególnione, ciążyć go nie będą, Sąd dalsze dochodzenie i wymierzenie kar, art. 340 i 341 kodeksu przepisanych przetnie. Podobnież postąpi, jeżeli wezwany nie powróci do kraju, lecz usprawiedliwienie za dostateczne przez sąd uznane nadeszle. — Art. 10. Jeżeli nie powróci i usprawiedliwienia dostatecznego nie złoży, sąd wyda wyrok skazujący go na pozbawienie wszelkich praw i bezpowrotne z obrębu państwa wygnanie, z zagrożeniem zesłania na osiedlenie w Syberyi, gdyby do kraju po prawomocności wyroku powrócił. — Art. 11. Zapadły w 1szej instancyi wyrok przeciw nieobecnemu i na wezwanie sądu niestawającemu, ani usprawiedliwienia nie składającemu, ma być ogłoszony w gazetach wychodzących w Warszawie, z zastrzeżeniem, że mu służy jeszcze 3-miesięczny termin do usprawiedliwienia się, a tem samem i odwołania się do sądu wyższego, w której to drodze zasady usprawiedliwiające jego nieobecność, przez sąd wyższej instancyi przyjęte być mogą. Po upływie tego terminu, gdy skazany nie wróci, ani usprawiedliwienia się stosownego nie złoży, wyrok z urzędu w drodze rewizyi przedstawia się pod rozpoznanie sądu appellacyjnego i 10go departamentu rządzącego senatu, a nadto, co do szlachty, przedstawia się jeszcze pod Nasze zatwierdzenie. — Art. 12. Skutki cywilne postanowień sądu kryminalnego będą: a) W przypadkach artykułem 9 przewidzianych, ustanie sekwestru; b) w przypadkach artykułu 10 otwarcie spadku, tak jak po osobie rzeczywiście zmarłej. Tak w 1-szym jednakże, jak i w 2-gim przypadku, jeżeliby śledztwo policyjne wykazało: że osoba, przedmiotem sprawy będąca, przebyła granicę pokryjomu lub punktem zakazanym, albo że przetrzymała paszport nad termin zakreślony, ulegać ona za to będzie oddzielnie karze fiskalnej, podług zasad przepisami skarbowemi wskazanych. (D. c. n.)

Turcya.

(Wiadomości z Bośnii.)

Z nad granicy bośniańskiej, 4. czerwca. Wiadomość o śmierci Tahir Baszy, wezyra Bośniańskiego stwierdza się. Umarł on 21 maja w Trawniku po krótkiej słabości. Zwłoki jego przewieziono do Konstantynopola, a syn objął po nim natychmiast tymczasowy zarząd baszaliku w charakterze kajmakana. Zaraz po tym wypadku śmierci rozeszła się była wieść o otruciu wezyra, lecz nikt nie mógł wymienić jej źródła, ani przyczyny otrucia. To tylko pewna, iż rajahowie szczerze go żałują, jako niemniej i chrześcianie, z którymi obchodził się zawsze po ludzku. Wprawdzie Turcy nie byli mu życzliwi, gdyż nie dozwalał im uciskać jak dawniej rajahów, i karcił ich za to surowo.

Bogaci właściciele gruntowi w Bośnii obawiali się, iżby zmarły teraz wezyr nie skłonił nareszcie sułtana do podwyższenia podatków. — Wazli Basza i Musti Basza wyjechali nocną porą z Trawnika, lecz niewiadomo dokąd. Mówią o nich, iż nie raz oszukiwali wezyra, i że przy wydarzonej sposobności przywłaszczali sobie znaczne kwoty pieniężne, i dlatego teraz ratowali się ucieczką. Czyli i jak dalece są te okoliczności w związku ze sprawą mniemanego otrucia wezyra, może się to później wyjaśni. — Tak w Bośnii jako i w Krainie panuje zupełny spokój. Kupcy dalmatyńscy znajdują tam najlepsze przyjęcie, i załatwiają sprawy swoje handlowe bez żadnej trudności. (R. Z.)

— **„Osservatore dalmato“** z 4go donosi z Knin, iż w Krainie panuje spokój zupełny, i że mianowicie dalmatyńskich kupców przyjmują tam życzliwie, nie czyniąc im żadnej wcali trudności. — Na dniu 24. uchwalono w Bihaczu na zgromadzeniu spahów — których zebrało się w liczbie do stu, iżby wysłano do Konstantynopola deputacyę z siedmiu członków, dla uproszenia u w. sułtana zmniejszenia podatków. W zastępstwie ludności chrześciańskiej przyłączyło się do niej siedmiu Morlachów.

Rzecz domowa.

Z Wydziału Towarzystwa Dam Dobroczynności.

Odbywający się każdorocznie Bazar na korzyść ubogich miejscowych, obecnie dla zbyt szczupłej liczby fantów odrzoczonym zostanie. Wydział Dam Towarzystwa Dobroczynności zwracając uwagę szanownej publiczności na coraz bardziej wzrastające ubóstwo jako też na tę okoliczność, iż w samym Instytucie dwanaście sierót zostaje do utrzymania, wzywa przeto szanownych Obywateli tak samego miasta Lwowa jako i z prowincyi, już tyle z swej wspaniałomyślności i gorliwych chęci w niesieniu pomocy nieszczęśliwym znanych, do pospieszenia z swemi dobrowolnemi darami i do przesłania takowych na ręce Dam Opiekunek, ażeby rzeczony Bazar przynajmniej w jesieni mógł przyjść do skutku, przyczem i ciągnienie zapowiedzianej w zeszłym roku loteryi na szal Indyjski i na obraz Jeremiasza F. Łobeskiego równocześnie nastąpi.

Lwów dnia 14. czerwca 1850 roku.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie z d. 14. czerwca.)

Lwów. Na naszym dzisiejszym targu sprzedawano korzec pszenicy po 15r. 5k.; żyta 11r. 37k.; jęczmienia 10r. 22k.; owsa 6r. 45k.; hreczki 9r.45k.; grochu 12r.30k.; kartofli 5r. 30k.; — cetnar siana kosztował 2r.51k.; okłotów 3r.6k.; — za sąg drzewa bukowego płacono 31r.15k., sosnowego 23r.; — za funt masła 42k. w. w. Drobna sprzedaż bez odmiany.

(Ceny targowe w obwodzie Jasielskim.)

Jasło. 10. czerwca. Z szczegółowych cen czterych głównych gatunków zboża, jakie istniały w obwodzie naszym w ostatnich dwóch tygodniach maja, podajemy następujące cene przeciętne: korzec pszenicy 16r.40k. do 17r.30k.; żyta 13r.—13r.20k.; jęczmienia 11r. 30k.—12r. 5k. i owsa 8r. 10k. do 8r. 40k. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 17. czerwca.

W monecie konwencyjnéj.	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	38	5	41
Dukat cesarski	5	39	5	42
Półimperyał zł. rosyjski	9	40	9	42
Rubel śr. rosyjski	1	51	1	52
Talar pruski	1	41	1	42
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	21	1	22
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	99	33	99	50
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt. . . .	99	50	100	—

(Kurs wekslowy wiedeński z 12. czerwca.)

Amsterdam 165 $^1/_2$ l. 2. m. Augsburg 119$^3/_4$ l. uso. Frankfurt 119 p. 3. m. Genua 139 l. 2. m. Hamburg 176$^1/_4$ l. 2. m. Liworno 118$^1/_2$ l. 2. m. Londyn 12 l. 3. m. Medyolan 108 p. 2. m. Paryż 141$^1/_4$ p. 2. m. Agio duk. ces. 25$^5/_8$. Napoleondor. 9.38. Szufryn. 16.45. Agio śrebra 18.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 15. czerwca. PP. Terleccy Felix i Alojzy, z Sanoka. — Niesiołowski Anzelm, z Sanoka. — Czermiński Ksawer, z Tarnowa. — Guszkowski Kajetan, z Nowej wsi. — Ubysz Józef, z Kamienopola. — Rozwadowski Antoni, z Torówki. — Augustynowicz Bolesław, z Kniażego. — Strzelecki Krzysztof, z Płuchowa. — Rupczyński Maurycy, z Toporowa. — Kielanowski Tytus, z Żelechowa. — Ujejski Kornel, z Lubszy. — Głogowski Antoni, z Bojańca. — Łodyński Hippolit, z Mostów. — Bogucki Rafał, z Łuczan. — Nahujowski Antoni, z Przemyśla. — Prunkuł Gabriel, z Białej Cerkwi.

Dnia 16. czerwca. Hr. Stadnicki Edward, z Wiednia. — Hr. Stadnicki Leo, z Pohorylec. — Hr. Rusocki Jan, z Lubienia. — PP. Dunajewski Floryan, z Mokrzan. — Ubysz Wacław, z Kamienopola.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 15. czerwca. PP. Walter Leopold, do Dwernik. — Sozański Sylwester, do Kornalowic. — Papara Felix, do Batiatycz. — Udrycki Adolf, do Choronowa.

Dnia 16. czerwca. Książę Lubomirski Adam, do Krakowca. — Książę Peniński Leonard, do Horyniec. — Hr. Dzieduszycki Władysław, do Poturzyc. — Hr. Stadnicki Leo, do Pohorylec. — PP. Lambert August, do Krechowa. — Bochdan Stanisław, do Zadworza. — Barański Karol, do Chłopczyc.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 14. i 15. czerwca:

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery	
	″ ‴ ⁗					
6 god. zr.	27 10 3	+14°	+22°	połud. wschod.	jasno	⊙
2 god. zr.	27 10 4	+22°	+13°	połud. zachodni	poch.	deszcz
10 g. w.	27 10 11	+13°		„ „	poch.	burza
6 god. zr.	27 11 5	+12°	+19,5°	połud. wschod.	jasno	⊙
2 god. zr.	27 11 5	+19°	+11°	„ „	poch.	„
10 g. w.	27 11 5	+15°		„ „	„	„

TEATR.

Dziś opera niem.: **„Lucrezia Borgia.“**
Jutro opera niem.: **„Robert der Teufel.“**
We Srodę na korzyść ubogich komedya polska: **„Chłopi Arystokraci“** — komedya niem. **„Das Versprechen hinter'm Herd“** i dwa duety z opery: **„Hugenoten“** i **„Puritaner.“**

Najnowsza wiadomość.

(Depesza telegraficzna.)

Z Wrocławskiej gazety z 15. czerwca:

Paryż, 13. czerwca. Izba odmówiła wsparcia dla walczących w lutym, 372 głosami przeciw 226; przyzwoliła zaś dla rannych w czerwcu. — Dziś Proudhon od zaskarzenia uwolniony. — Rosya sprzeciwiła się reklamacyom Anglii przeciw Toskanii, i grozi użyciem środków przeciw Anglikom bawiącym w Rosyi.

Renty 5%—93.95. 3%—56.40.

Główny Redaktor **M. Szreniawa Sartyni.** Z c. k. galic. Drukarni rządowéj.